

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@5.1.2.e>
Sent: Tue, 11 Mar 2025 10:42:06 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@5.1.2.e>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@5.1.2.e>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@5.1.2.e>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@5.1.2.e>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@5.1.2.e>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@5.1.2.e>
Subject: Testen

Beste 5.1.2.e

Ik zag de discussie op Slack of testdata. Deze discussie wordt heel vaak gevoerd binnen het CBS. Ik geef even mijn visie op dit vraagstuk:

- Het proces dat je beschrijft is in beginsel niet ‘anonimiseren’ maar ‘pseudonimiseren’. Dat is belangrijk, want gepseudonimiseerde persoonsgegevens/microdata zijn nog steeds persoonsgegevens en vallen dus onder de AVG.
- De reden om het liefst met ‘fake data’ te werken in dit soort trajecten is dat testservers doorgaans open staan voor meer mensen en meer in- en uitgangen bieden (web, mail etc.). Dat maakt het risico op misbruik/lekkage van de data groter dan in bijv. een SEC-omgeving.
- Als het alleen gaat om formaat, zoals 9 willekeurige cijfers die een BSN vormen (evt. voldoen aan de 11-test) dan is het 't best om conform 5.1.2.e's advies een kleine set nepdata te maken.
- Als het testtraject ook het statistisch proces zelf omvat, en dus de uitkomsten van een statistiek op geloofwaardigheid moeten worden getest, dan kan het noodzakelijk zijn om meer ‘geloofwaardige’ data te gebruiken. Hoe meer die op microdata lijken (zie bijv. de opmerking van 5.1.2.e), hoe veiliger de testomgeving moet zijn.
- Ik hanteer als regel dat ‘geen microdata op testomgevingen’ niet altijd haalbare kaart is, maar dat als er microdata worden gebruikt, het beveiligingsniveau van de testomgeving moet worden opgetrokken en de toegankelijkheid moet worden beperkt.

Je kunt mij altijd bellen/zoomen voor advies, alleen ben ik vanaf morgen tot en met a.s. maandag met verlof. Ik hoop dat het bovenstaande een beetje helpt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

CBS | Henri Faasdreef 312 | Postbus 24500 | 2490 HA Den Haag

5.1.2.e | 5.1.2.e [@cbs.nl](mailto:5.1.2.e@cbs.nl)

Voor wat er **feitelijk** gebeurt